

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวแต่ละราย โดยจะทำการสุ่มสัมภาษณ์เป็นราย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย และสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการการค้าข้าว และเศรษฐกิจอาเซียนโดยหาจาก สำนักงานหอสมุด ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้คือ กลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าว ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 ราย โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ส่วนคือ ส่วน 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ประกอบการโรงสีข้าวเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนซึ่งประกอบด้วย ขนาดของกิจการ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน

ส่วน 2 รูปแบบของตลาดข้าวของผู้ประกอบการโรงสีข้าว ซึ่งจะประกอบด้วยขนาดของตลาดที่ทางผู้ประกอบการโรงสีอาศัยอยู่ และในส่วนของราคาข้าวที่มีความอ่อนไหวต่อตลาดส่งผลต่อผู้ประกอบการโรงสี

ส่วน 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ประกอบการโรงสีข้าว ซึ่งประกอบด้วย นโยบายทางการค้าข้าวที่มีการกำหนดไว้ และการแข่งขันทางการค้าในตลาด ลักษณะทางกายภาพในทางด้านสิ่งแวดล้อม และทางด้านการแนะนำจากผู้อื่น

ส่วน 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของตลาดเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนซึ่งประกอบด้วย รายได้ของผู้ประกอบการโรงสีข้าวที่ได้รับและความสามารถในการต่อรองราคาข้าวในตลาด ความแตกต่างของสินค้าในแต่ละราย การกระจุกตัวของตลาด และรูปแบบของผลิตภัณฑ์

ส่วน 5 โครงสร้างของตลาดข้าวโดยทั่วไปซึ่งจะประกอบไปด้วยการเข้าตลาดของผู้ประกอบการ และการกระจุกตัวของกลุ่มโรงสีข้าวในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดลำพูน

ส่วน 6 การปรับตัวของผู้ประกอบการโรงสีข้าว ซึ่งจะประกอบไปด้วย การปรับตัวทางด้านการตลาดที่ตลาดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น และการปรับขนาดของธุรกิจหรือการขยายตัวของธุรกิจ การปรับตัวในด้านการรับซื้อและจำหน่ายพร้อมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยี

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลทั่วไป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการโรงสีข้าวและการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางการปรับตัวปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของตลาดโรงสีข้าวเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งประกอบด้วย รายได้ของผู้ประกอบการโรงสีข้าวที่ได้รับและความสามารถในการต่อรองราคาข้าวในตลาด ความแตกต่างของสินค้าในแต่ละราย การกระจุกตัวของตลาด และรูปแบบของผลิตภัณฑ์

3.5 เศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมอาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดเริ่มต้นโดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมกันจัดตั้ง สมาคมอาสา (Association of South East Asia) เมื่อเดือน ก.ค.2504 เพื่อการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม แต่ดำเนินการไปได้เพียง 2 ปี ก็ต้องหยุดชะงักลง เนื่องจากความผกผันทางการเมืองระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย จนเมื่อมีการฟื้นฟูสัมพันธภาพทางการทูตระหว่างสองประเทศ จึงได้มีการแสวงหาหนทางความร่วมมือกันอีกครั้ง แต่หาก “AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 ส.ค.2510 หลังจากการลงนามในปฏิญญาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Declaration of ASEAN Concord) หรือเป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า ปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration)

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และเมื่อการค้าระหว่างประเทศในโลกมีแนวโน้มเกิดการค้ารุนแรงขึ้น ทำให้

อาเซียนได้หันมามุ่งเน้นกระชับและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น
วัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้ในปฏิญญาอาเซียน (The ASEAN Declaration) มี 7 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมการมีเสถียรภาพสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
3. ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร
4. ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการฝึกอบรมและการวิจัย
5. ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การค้า การคมนาคม การสื่อสารและปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต
6. ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ

ไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 5 ของสมาชิกผู้ก่อตั้งและเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน ไทยมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่ทันการณ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในขณะที่เดียวกันอาเซียนก็มีความสำคัญต่อประเทศไทยโดยนอกจากจะสร้างพันธมิตรและความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนเสถียรภาพและสันติภาพในภูมิภาคแล้ว ยังช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจา ระหว่างประเทศ และร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติ และการพัฒนาขึ้นพื้นฐานต่างๆ อย่าง เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในอาเซียนได้เปิดโอกาสให้มีการขยายตัวด้านการค้าและการลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งผลดีมาสู่เศรษฐกิจของประเทศไทยและของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยรวม

ความสัมพันธ์กับประเทศไทย

1. ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า ด้วยการได้ลดหย่อนอัตราภาษีศุลกากร
2. ด้านอุตสาหกรรม ไทยได้รับสิทธิในการผลิตเกลือหิน และโซดาแอช ตัวถังรถยนต์
3. ด้านการธนาคารจัดตั้งบรรษัทการเงินของอาเซียนจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการประกันภัยแห่งอาเซียน
4. ด้านการเกษตร การสำรองอาหารเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โครงการปลูกป่า

5. ด้านการเมือง สมาชิกของอาเซียนช่วยแบ่งเบาภาระของประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาผู้อพยพ
6. ด้านวัฒนธรรม มีโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิกทำให้แต่ละประเทศมีความเข้าใจดีต่อกัน

ประเทศไทยมีบทบาทเชิงรุกทั้งในแง่การก่อตั้งและการพัฒนาให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จเพื่อให้เป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญของภูมิภาคนี้ ในส่วนของการก่อตั้ง ไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนในปี พ.ศ. 2510 ในส่วนของการพัฒนา ไทยยังมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

- มีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพในกัมพูชา
- การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) ในปี พ.ศ. 2535
- ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกหรือ ARF-ASEAN Regional Forum ซึ่งเป็นเวทีที่ใช้พูดคุยปัญหาความมั่นคงในภูมิภาค ในปี พ.ศ. 2537
- ความริเริ่มเชียงใหม่และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในปี พ.ศ. 2540

การก่อตั้งในช่วงนั้นเกิดขึ้นท่ามกลางความคุกกรุ่นของสงครามเย็นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างประเทศมหาอำนาจในโลกเสรีประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ ท่ามกลางความหวาดวิตกของประเทศในโลกเสรีประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกาที่ห่วงเกรงถึงการแพร่ขยายของแนวคิดคอมมิวนิสต์ของรัสเซียและจีนที่จะครอบคลุมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามทฤษฎีโดมิโน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสำคัญในภูมิภาคนี้ เช่น กรณีเวียดนามรุกรานกัมพูชาเมื่อเดือนธันวาคม 1978 (พ.ศ.2521) โดยอาเซียนได้ปฏิเสธความชอบธรรมของรัฐบาลในพนมเปญที่ตั้งคณะรัฐบาลด้วยการยึดครองของกองทัพเวียดนาม พร้อมกับเรียกร้องให้เวียดนามถอนทหารออกจากกัมพูชาในเดือนกันยายน 1989 (พ.ศ. 2532) หรือการก่อตั้งการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกหรือเออาร์เอฟ ภายหลังความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกัมพูชาในปี 1993 (พ.ศ.2536) เพื่อให้เป็นเวทีที่ขยายกว้างขึ้นในการหารือประเด็นเรื่องความมั่นคง ส่วนในประเด็นเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการบรรลุข้อตกลงในการก่อตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน(อาฟต้า)จากการประชุมสุดยอดที่สิงคโปร์ในปีเดียวกัน และหลังจากนั้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก็ได้กำหนดวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดยมุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี 2020 (พ.ศ.2563) พร้อมมุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้วและให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของ

อาเซียน อันได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ตลอดจน ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การ ประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้าน กฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 4 ปี 2535 (ค.ศ. 1992) ได้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจของอาเซียน มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area – AFTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญเพื่อป้อน สินค้าสู่ตลาดโลก (www.baanjommyut.com)